

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับราชการทหารกองประจำการตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ของประชาชนในเขตจังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ชายไทยในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผ่านการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ (เกณฑ์ทหาร) มาแล้ว เมื่อเดือนเมษายน 2554 ซึ่งเป็นผู้ที่ถูกกำหนดให้เข้ารับราชการทหารกองประจำการ ในหน่วยทหาร 7 หน่วย ในเขตพื้นที่มณฑลทหารบกที่ 33 แผนกทหารบก ผลัดที่ 1/54 และผลัดที่ 2/54 จำนวน 2,178 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่, 2554) จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ทหารกองประจำการที่ร้องขอเข้ากองประจำการ จำนวน 907 คน

กลุ่มที่ 2 ทหารกองประจำการที่เข้ารับการตรวจเลือกแล้วจับได้สลากแดง จำนวน 1,271 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้ โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e^2 = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)

โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 คำนวณ ได้ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{2,178}{1 + 2,178(0.05)^2}$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 340 คน

จากจำนวน 340 คน ผู้วิจัยได้ปรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน เพื่อให้สัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สูงขึ้น เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง แล้วนำมาเปรียบเทียบหาสัดส่วน และแบ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างแต่ละกลุ่มชั้น} = \frac{\text{กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละชั้นภูมิ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มดังนี้

1. ทหารกองประจำการที่ร้องขอเข้ารับราชการทหาร จำนวน 167 คน
2. ทหารกองประจำการที่ไม่ร้องขอเข้ารับราชการทหาร จำนวน 233 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ทำโดยการค้ำนึ่งถึงความน่าจะเป็น (Probability sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling) โดยนำประชากร หารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 $K/n = 907/167 = 5.34$

สุ่มเก็บลำดับที่ 1 5 10.... ไปจนครบจำนวน 167 ราย

กลุ่มที่ 2 $K/n = 1,271/233 = 5.45$

สุ่มเก็บลำดับที่ 1 5 10.... ไปจนครบจำนวน 233 ราย

3.2 แหล่งข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาสำรวจ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของบุคคลที่มีหน้าที่เข้ารับราชการทหารกองประจำการ จำนวน 400 คน

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถิติ หลักฐานเอกสารของทางราชการ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาจะได้ดำเนินการดังนี้

3.3.1 ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาจะเขียนรายงานผ่านสัสดีจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรง เพื่อขออนุมัติเก็บข้อมูล ถึงผู้บังคับหน่วยทหารต่างๆ ในพื้นที่มณฑลทหารบกที่ 33

3.3.2 ทำหนังสือถึงผู้บังคับหน่วยทหาร ทุกหน่วยในเขตพื้นที่มณฑลทหารบกที่ 33 เพื่อขออนุมัติการเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.3 การไปเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการนัดหมายหน่วยทหาร แล้วจึงเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้หน่วยทหารนำทหารกองประจำการแต่ละหน่วยตามรายชื่อที่ระบุไว้ เข้าห้องประชุม เพื่อชี้แจง อธิบาย ให้เข้าใจถึงที่มา วัตถุประสงค์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้น ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้ตอบ แล้วเก็บรวบรวมกลับคืน

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเอง ลักษณะแบบสอบถามมีทั้งแบบสอบถามปลายปิด (Close – Ended) โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วิธีการเข้าเป็นทหารกองประจำการ ระยะเวลาเป็นทหารกองประจำการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านบุคคลและปัจจัยครอบครัว ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคล/เดือน สถานภาพการสมรส สถานภาพทางครอบครัว อาชีพของครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความต้องการของครอบครัว เป็นต้น

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความคาดหวัง ข้อผูกพัน การถูกบังคับ ปัจจัยดึงดูด ค่านิยม ความเชื่อและขนบธรรมเนียม

ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะของข้อคำถามแบบลิเคิร์ต (Likert scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำถามเชิงบวก		คำถามเชิงลบ	
มาก	5 คะแนน	มาก	1 คะแนน
ค่อนข้างมาก	4 คะแนน	ค่อนข้างมาก	2 คะแนน
พอประมาณ	3 คะแนน	พอประมาณ	3 คะแนน
ค่อนข้างน้อย	2 คะแนน	ค่อนข้างน้อย	4 คะแนน
น้อย	1 คะแนน	น้อย	5 คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย และเทียบกับเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยจากสูตรการคำนวณ

$$\text{ดัชนี ช่วงชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ย	แปลผล
4.21 – 5.00	มาก
3.41 – 4.20	ค่อนข้างมาก
2.61 – 3.40	พอประมาณ
1.81 – 2.60	ค่อนข้างน้อย
1.00 – 1.80	น้อย

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ ในการเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ได้แก่ การกำหนดประเด็นปัญหา การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้อง การกำหนดทางเลือกและตัดสินใจเลือก ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะของข้อความแบบลิเคิร์ต (Likert scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มาก
4 คะแนน	หมายถึง	ค่อนข้างมาก
3 คะแนน	หมายถึง	พอประมาณ
2 คะแนน	หมายถึง	ค่อนข้างน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	น้อย

หลังจากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย และเทียบกับเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยจากสูตรการคำนวณ

$$\text{ดัชนี ช่วงชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ย	แปลผล
4.21 – 5.00	มาก/เป็นไปตามกระบวนการตัดสินใจอย่างมาก
3.41 – 4.20	ค่อนข้างมาก/เป็นไปตามกระบวนการตัดสินใจค่อนข้างมาก
2.61 – 3.40	พอประมาณ/เป็นไปตามกระบวนการตัดสินใจพอประมาณ
1.81 – 2.60	ค่อนข้างน้อย/เป็นไปตามกระบวนการตัดสินใจค่อนข้างน้อย
1.00 – 1.80	น้อย/เป็นไปตามกระบวนการตัดสินใจน้อย

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันองค์กรของทหารกองประจำการที่สมัครเข้ารับราชการทหารกองประจำการ และที่ถูกตรวจเลือกและจับสลากแดงเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะของข้อความแบบลิเคิร์ต (Likert scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำถามเชิงบวก		คำถามเชิงลบ	
มาก/สม่ำเสมอ	5 คะแนน	มาก/สม่ำเสมอ	1 คะแนน
ค่อนข้างมาก/บ่อยครั้ง	4 คะแนน	ค่อนข้างมาก/บ่อยครั้ง	2 คะแนน
พอสมควร/บางครั้ง	3 คะแนน	พอสมควร/บางครั้ง	3 คะแนน
น้อย/นานๆ ครั้ง	2 คะแนน	น้อย/นานๆ ครั้ง	4 คะแนน
น้อย/ไม่เคย	1 คะแนน	น้อย/ไม่เคย	5 คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย และเทียบกับเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยจากสูตรการคำนวณ

$$\text{ดัชนี} \quad \text{ช่วงชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ย	แปลผล
4.21 – 5.00	มาก/สม่ำเสมอ/มาก/มีความผูกพันต่อองค์กรมาก
3.41 – 4.20	ค่อนข้างมาก/บ่อยครั้ง/มีความผูกพันต่อองค์กรค่อนข้างมาก
2.61 – 3.40	พอสมควร/บางครั้ง/มีความผูกพันต่อองค์กรค่อนข้างมาก
1.81 – 2.60	น้อย/นานๆ ครั้ง/มีความผูกพันต่อองค์กร
1.00 – 1.80	ไม่เคย/ไม่มีความผูกพันต่อองค์กร

3.5 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบใน 2 ลักษณะ คือ 1) การตรวจสอบความเชื่อถือได้หรือความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ และ 2) การตรวจสอบความแม่นยำหรือความตรง (Validity) ของเครื่องมือ

- 1) การตรวจสอบความแม่นยำหรือความตรง (Validity) ของเครื่องมือ สร้างเครื่องมือ

ฉบับร่าง แล้วได้นำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยนำแบบวัดไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และได้ทำการปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง

2) การตรวจสอบความเชื่อถือได้หรือความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณสมบัติที่สามารถวัดสิ่งเดียวกันหลาย ๆ ครั้ง แล้วได้ค่าหรือคำตอบใกล้เคียงกัน งานวิจัยนี้ได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการประเมินตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 30 ชุด และหาความเชื่อมั่นซึ่งใช้หลักการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยวิธีของ Cronbach's Alpha และคำนวณได้ค่าความเที่ยงของคำถามของคำถาม ได้เท่ากับ 0.872

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้รับ ไปประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

3.6.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.6.2 สถิติเชิงอนุมาน นำมาใช้เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การทดสอบสมมติฐานนี้ การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยดึงดูด และปัจจัยผลักดัน กับตัวแปรตาม คือ กระบวนการตัดสินใจเข้ารับราชการทหารกองประจำการค่อนข้างมาก

เกณฑ์การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้นของเพียร์สัน (Correlation, Pearson, Product Moment Coefficient, r) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ โดยกำหนดเกณฑ์การอธิบายขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังนี้

ค่า r มีค่า ± 0.80 ขึ้นไป แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีผลต่อการตัดสินใจสูง-สูงมาก

ค่า r มีค่า $\pm 0.60 - 0.79$ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีผลต่อการตัดสินใจค่อนข้างมาก

ค่า r มีค่า $\pm 0.40 - 0.59$ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีผลต่อการตัดสินใจปานกลาง

ค่า r มีค่า $\pm 0.20 - 0.39$ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีผลต่อการตัดสินใจค่อนข้างต่ำ

ค่า r มีค่า $\pm 0.00 - 0.19$ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีผลต่อการตัดสินใจต่ำ-ต่ำมาก

สมมติฐานที่ 2 ผู้ที่อยู่ในกำหนดถูกเรียกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ มีขั้นตอนในการตัดสินใจสมัคร หรือไม่สมัครเข้ารับราชการทหารกองประจำการตามกระบวนการตัดสินใจค่อนข้างมาก ใช้สถิติทดสอบแบบ One sample t-test สำหรับกลุ่มประชากรกลุ่มเดียวกัน เพื่อทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยกระบวนการตัดสินใจในการเข้ารับราชการทหารกองประจำการกับค่าที่กำหนด

สมมติฐานที่ 3 ผู้ที่สมัครกับผู้ที่ไม่สมัครเข้ารับราชการทหารกองประจำการมีความผูกพันต่อองค์การต่างกันอย่างมาก ทดสอบโดยการใช้สถิติ t-test Group สำหรับประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Two Independent Samples) เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความผูกพันต่อองค์การของผู้ที่สมัครกับผู้ที่ไม่สมัครเข้ารับราชการทหารกองประจำการ